

فرآوری مواد معدنی؛ اولویت سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی استان

گزارش حاضر که بازتاب چالش‌های توسعه در استان زنجان است، توسط کارشناسان مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری و با بهره‌گیری از گزارش‌های ارسالی از سوی «اتاق فکر استان زنجان» تهیه و تدوین شده است. در تهیه این گزارش علاوه بر آرای نخبگان از تحلیل داده‌های اسنادی، مانند سند آمایش سرزمین استان، گزارش رصد شاخص‌های استان، گزارش‌های سازمانی و تحلیل رسانه‌های محلی استفاده شده است.

استقرار حدود ۵۰ درصد از بازار تولید و مصرف کشور و وجود ۱۲ استان در شعاع ۴۰۰ کیلومتری مرکز استان زنجان، همسایگی با هفت استان گلوگاه متصل کننده مرکز کشور با شمال و شمال غرب کشور از طریق آزاد راه، راه اصلی و راه آهن موقعیت ویژه‌ای به این استان به لحاظ قرار گرفتن در مسیر مواصلاتی راه آهن غرب به شرق و مرکز کشور بخشیده است، موقعیت بسیار عالی که استان زنجان از نظر ارتباطی دارد این امکان را برای استان زنجان فراهم کرده است تا بتواند با تکیه بر این امکان‌ها و پتانسیل‌های ذاتی، در صورت مدیریت صحیح منابع انسانی و طبیعی، امکان بهبود وضعیت رفاهی مردم زنجان و ایفای نقشی اساسی‌تر در اعتلای اقتصاد ملی را داشته باشد. به نظر می‌رسد توسعه پایدار استان زنجان در ادامه می‌بایست با اتکا بر سه حیطة گردشگری، کشاورزی و معدن و صنایع وابسته با در نظر داشتن ملاحظات محیط زیستی دنبال کرد.

در بین این سه حوزه، کشاورزی از قدیم الایام محور اشتغال و توسعه این استان بوده است. شرایط اقلیمی و جغرافیایی استان بستر مناسبی را برای فعالیت‌های مختلف کشاورزی ایجاد کرده است. به طوریکه ۶/۳ درصد از اراضی کشور در استان واقع شده است در حالیکه این استان تنها ۱ درصد مساحت ایران را تشکیل می‌دهد. استان زنجان به دلیل شرایط اقلیمی مناسب در تولید برخی از محصولات زراعی از مزیت نسبتاً بالایی برخوردار است که چنانچه سرمایه‌گذاری لازم در این بخش صورت گیرد می‌تواند جایگاه ویژه‌ای در داخل و خارج کشور داشته باشد. وجود بازارهای مطمئن و رو به گسترش کشورهای منطقه برای صنایع غذایی و محصولات کشاورزی مزیت‌دار استان از پتانسیل‌های استان محسوب می‌شود که می‌تواند در ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری موثر باشد؛ اما شرایط بحرانی آب و خشکسالی‌های اخیر تداوم نقش کشاورزی به شکل فعلی را به فرایندی ضد توسعه پایدار تبدیل می‌کند. بهره‌وری پایین، سنتی بودن شیوه‌های کشاورزی و فقدان صنایع تبدیلی در این عرصه معضلاتی هستند که باید هرچه سریعتر برای رفع آنها اقدام عاجل انجام داد.

در مورد حوزه دوم می‌توان گفت که وجود حدود ۵۰۰ میلیون تن ذخیره معدنی فلزی و غیرفلزی که به صورت قطعی اکتشاف و امکان تامین انرژی لازم به عنوان عوامل مور نیاز برای توسعه، موجب شده است تا در استان ایجاد واحدهای

فرآوری مواد معدنی بعنوان اولویت سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی استان در نظر گرفته شود. استان زنجان در این زمینه نیز با مشکلات عدیده‌ای از قبیل کمبود منابع مالی، خام فروشی و... روبرو است. مسئولان استانی باید به دنبال حضور هرچه بیشتر بخش خصوصی در این زمینه باشند و با جذب سرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری در زمینه اکتشاف، استحصال و فرآوری سنگ معدنی با تکنولوژی روز دنیا، هم زمینه تولید و اشتغال بیشتر استان را در این زمینه فراهم آید و هم امکان کاهش تبعات زیست محیطی استخراج این معادن فراهم شود.

در مورد حوزه گردشگری باید گفت که گردشگری در سال‌های آتی، در صورتی که برنامه‌ریزی‌ها و سرمایه‌گذاری‌های لازم در این زمینه انجام گیرد، می‌تواند پیشانی توسعه استان زنجان قرار گیرد. در شرایط کنونی می‌توان بیان نمود که استان در این زمینه وضعیت بسیار نامطلوبی دارد و این بخش سهم ناچیزی در اقتصاد این استان را بر عهده گرفته است. این در حالی است که استان زنجان با برخورداری از جاذبه‌های تاریخی- فرهنگی و طبیعی و موقعیت خاص جغرافیایی، در مسیر گردشگری طبیعی و فرهنگی شمال غرب کشور قرار دارد و خطه‌ای مناسب برای گردشگری طبیعی و تاریخی است. با رونق صنعت توریسم کشور پس از برجام می‌توان بخش‌های زیادی از جوانان استان را در این حوزه بکار گرفت.

برای مطالعه و دریافت متن کامل این گزارش، روی لینک زیر کلیک کنید.